

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostopna pettina vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenjski
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Posilna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 59.011, Praga in Dunaj 24.797.

Uničevalci Kmetijske
družbe.

Odkar se je Kmetijske družbe polastila s pomočjo Žerjava na protizakonit način Samostojna kmetijska stranka in napravila ta za kmetijski stan važen zavod za politiku, Družba hira, propada in bo kmalu postala za kmeta popolnoma brezpomembna institucija; imela bo nekaj pomena samo še za eksponente Samostojne kmetijske stranke, ki bi se radi v njej naselili kot uradniki na prvih mestih in jo izkoriščali, kakor se je to dogajalo v dobi, ko je SKS v njej nemoteno šarila in so se na Družbino ime delale privatne kupčije. Po smrti g. Gustava Pirca je bilo konec tega gospodarstva, ker je prevzel vodstvo Družbe I. podpredsednik g. prof. Jarc. To kajpada dobičkaželjni SKS ni dalo miru in je polkusila z novimi, še hujšimi nasilstvi, zanašajoč se na tiho zavezništvo z radikali, v Ljubljani pa na pomoč demokratskega uradnika, ki je vodil posle pokrajinske uprave. Ta račun se jim je obnesel. Puceljeva garda je z brahialno silo vrgla Družbino tajnika iz njegove pisarne. Samostojna kmetijska stranka je sklicala sejo — Kmetijske družbe, na katero je povabila samo odbornike, ki so pristaši SKS, in odstavila od občnega zbora izvoljenega I. podpredsednika Kmetijske družbe. S terorizmom je družba Pavlin-Rohrman in Jamnik onemogočila poslovanje legalnemu I. podpredsedniku. Vse to je demokratski eksponent pri pokrajinski upravi trpel in postavil, ko je zmešnjava pri Družbi po zaslugi nesposobnih samostojniških in nepoklicanih gospodarjev v Družbi pripeljala do vrhunca, Družbi komisarija, ki je poslušna igrača v rokah g. Jamnika. Proti tem nezakonitostim in nerednostim v Družbi je šla pritožba na pokrajinsko upravo, ki je pa po Žerjavovi zaslugi, ki je prenesel kompetenco v Belgrad, romala pred radikalne ministre. Centrala pač ne slove po izborni upravi, pa se je celo tej zdelo preveč, kar so uganjali v Kmetijski družbi samostojneži s pomočjo demokratov. Saj je dovolj značilno, da je dr. Žerjav izdal oklic delegatom, ki so člani in prijatelji JDS, naj glasujejo na nelegalno sklicanem občnem zboru 30. januarja za listo, ki jo je postavila SKS. Ministrski svet je razveljavil nelegalno sklicani občni zbor Kmetijske družbe. Notranji minister si je dal predložiti ves aktin material, da bo razmere pri Kmetijski družbi proučil in mogel ukreniti nadaljne korake. Če bi ministrski svet ne bil tega storil, bi bil pokazal, da štiti korupcijo, nered in nezakonitosti tudi tam, kjer se že dajo takorekoč otipati. Vpiti nasprotnikov radi tega sklepa ministrskega sveta kaže le, da so brez vsake morale, da jim je zakon deveta briga. Namen posvečuje sredstva, to je začetek in konec vse njihove politične morale. Kadar se njihova korupcija, njihov terorizem in njihovi temni nameni razgalijo, kadar že ni več najti niti sence zakonitosti, na katero bi se obešali, tedaj pa zakričijo o — kupčijah! Kajpada o kupčijah! Na kaj pa naj ti ljudje sicer mislijo, ko pa žive samo v kupčijah, tudi v politiki in si brez kupčij sploh nobenega političnega akta ne morejo predstavljati. Kakršen je lump sam, tako misli tudi o drugih. Če demokrati kričijo, kadar centrala v kaki stvari pokaže enkrat malo čuta pravičnosti in smisla za zakonitost, si jemljejo s tem sami legitimacijo kritike o protizakonitostih; s tem potrjujejo le, da so zgolj politični žonglerji, ki bobnajo o — političnih nasilstvih in protizakonitostih, kadar jih sami ne morejo uganjati. Naše mnenje je, da se mora Kmetijska družba depolitizirati in se ji vrniti zopet prejšnji temelj in namen gospodarskostonovske organizacije. To pa je mogoče le z uvedbo proporca, ki ga je SLS že zdavnej ponudila, da obvaruje Kmetijsko družbo nadaljne škode, pa ga je SKS odbila, misleča, da ima zaenkrat morda še večino delegatov na Kranjskem. S tem je SKS ponovno dokazala, da ji ni prav nič za procvit Kmetijske družbe, te nekdanje tako cvetoče kmetijske organizacije, marveč samo za politično moč in izkoriščanje Družbe.

Poročilo dr. Korošča v Jugoslovanskem klubu.

ODMEV SKLEPA IZVRŠEVALNEGA ODBORA SLS V BELGRADU. — AVTONOMISTIČNA STRANKA VOJVODINE.

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Danes se je vršila pod predsedstvom poslanca Sušnika 29. ja Jugoslovanskega kluba, na kateri sta dr. Korošec in posl. Kugovnik poročala o zagrebški konferenci z Radićevo stranko in o tozadevnih sklepih izvrševalnega odbora SLS. Sklep izvrševalnega odbora SLS, da se sme Jugoslovanski klub razgovarjati o ustvaritvi vsake nove situacije le v strogem okviru strankinega programa, je zbudil v krogih parlamentarcev veliko pozornost in zelo različne komentarje. Principielna pripravljenost Radićeve stranke, da hočejo njeni poslanci priti v Belgrad, kadar ne bo drugega izhoda iz parlamentarnih težav in bo položaj to nujno zahteval, se je vzela z zadovoljstvom na

znanje. Odobravanje je izzvala tudi vest, da se bunjevsko-šokačka stranka posvetuje o tem, da tudi v naslovu označi svoj avtonomistični program in da se odsej imenuje »Avtonomistična stranka Vojvodine«. Razgovori zaradi ustvarjanja opozicionalnega bloka so se odložili, ker je dr. Spaho vsled smrti v svoji rodbini moral odpotovati v Sarajevo. Radi tega se danes tudi dr. Korošec in Davidović nista sestala. Kot govornika za generalno debato o proračunu je Jugoslovanski klub določil dr. Kulovca za politična, Pušenjaka pa za gospodarska vprašanja. Ta dva poslanca bosta govorila v imenu kluba, v svojem imenu pa bodo govorili tudi drugi klubovi člani.

Prva seja proračunske razprave.

PRIPRAVE OPOZICIJE. — ODDVOJENO MIŠLENJE JUGOSLOVANSKEGA KLUBA

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Danes se je vršila prva seja proračunske razprave, ki je potekla popolnoma mirno ob zelo pičli udeležbi poslancev. Vlada bi si lahko čestitala, če bi vse seje v proračunski razpravi potekle tako kakor današnja. Vlada pa sama ne verjame, da se bodo stvari razvijale tako mirno, kajti ravno v proračunski razpravi bodo vse opozicionalne stranke najostreje napadale sedanjí režim, proračunska razprava pa bo trajala okoli šest tednov. Vse stranke se na proračunsko debato z vso vneto pripravljajo, v kolikor še niso pripravljene. Radikali so izdali vsem svojim poslancem parolo, da morajo vsi do zadnjega moža brezpogojno čestati v Belgradu in prisostvovati vsem sejam, da bodo mogli odbijati napade opozicije in da jih pri enem ali drugem glasovanju opozicija ne prehití.

Slični opomin je izdala vlada tudi svojim zaveznikom Nemcem in Turkom.

Tudi demokratje so pozvali vse svoje poslance v Belgrad in predsedništvo kluba je izdalo nanje apel, naj prisostvujejo redno vsem sejam.

Škofovska konferenca
v Zagrebu.

Zagreb, 29. (Izv.) Danes se je začelo zasedanje ožjega odbora jugoslovanskega episkopata pod predsedstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Na konferenco so prišli nadškof dr. Šarić iz Sarajeva, škof dr. Jeglič iz Ljubljane, škof Akšamović iz Djakova, škof Mileta iz Šibenika in apostolski vikar Budanović iz Subotice. Konferenca bo trajala še jutri in pojutrišnjem. V četrtek pride v Zagreb tudi minister za vere dr. Janić, da prisostvuje konferenci.

PAŠIČ PRI PAPEŽU.

Rim, 29. jan. (Izv.) Uradno poročajo, da je papež Pij XI. izrazil Pašiču in dr. Ninčiču, ki ju je sprejel v avdienci, svoje zadovoljstvo nad sklenjenim sporazumom z Italijo, ker bo sporazum ugodno uplival na pomirjenje Evrope.

PAŠIČEV POVRATEK.

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Povratek Pašičev, ki so ga pričakovali za danes, se je zavlekel, ker je Pašič ostal spotoma v Firenci. V Belgradu ga pričakujejo do pojutrišnjem.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Današnja seja ministrskega sveta je trajala od 6. do 9. zvečer. Vlada je dovolila nekatere kredite, med temi tudi 700.000 Din za šole na Hrvatskem in Sloveniji (za kurjavo). Glavni predmet razprave pa je tvoril predlog o ustanovitvi državne poljedelske banke. Osnovni kapital te banke naj bi znašal pol milijarde dinarjev, ki bi jih dobili iz prispevkov države, od uprave fondov, iz dohodkov razredne loterije in od poštne hranilnice. Kredite bi imela banka dovoljevati samo kmetom.

INTERVENCIJE NASIH POSLANCEV.

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Poslanec Goštinčar je danes posredoval pri finanč-

Ta korak predsedstva demokratskega kluba je zelo umesten, kajti v vseh parlamentarnih krogih se je doslej zelo opazalo, da se je parlamentarnih sej udeleževalo vedno prav nezadostno število demokratskih poslancev, kar gotovo ni bilo v korist za krepko akcijo opozicije. Stalna odsotnost velikega števila demokratov so znali radikali spretno izrabljati proti opoziciji.

Zemijoradniki so sklenili, da se bodo proračunske debate udeleževali vsi njihovi poslanci.

Na današnji seji ti sklepi sicer še niso prišli do veljave, ker je bila seja le formalnega značaja. Prebrali so oddvojeno mišljenje. V imenu Jugoslovanskega kluba je prebral njegovo oddvojeno mišljenje poslanec Pušenjak. V vseh objektivnih krogih se splošno priznava, da je oddvojeno mišljenje Jugoslovanskega kluba najbolj stvarno in temeljito sestavljeno. Obsega 24 velikih tiskanih strani.

Finančni minister Stojadinović bo imel jutri svoj ekspezo, ki bo trajal po njegovem zatrdilu približno dve uri.

nem ministru zaradi nesmiselne redukcije uradništva pri finančni delegaciji v Ljubljani. — Poslanec Brodar je interveniral v ministrstvu za poljedelstvo glede nakupa semenskega krompirja iz Češke. Ker pa je bil ta krompir vsled valutne razlike predrag, je poslanec Brodar zahteval primerno vladno podporo.

PRAVILNIK
ZA ŽELEZNIŠKO PROMETNO SLUŽBO.

Belgrad, 29. jan. (Izv.) Odbor za zakon o uredbi pravilnika za železniško prometno službo je danes sprejel vladni predlog. Poslanec Žebot je predlagal, da se morajo v strokovno komisijo poklicati železničarji vseh kategorij in odposlanci vseh strokovnih železničarskih organizacij. Za vladni predlog so glasovali radikali, Nemci in Džemijet.

REDUKCIJE NA HRVATSKEM.

Zagreb, 29. jan. (Izv.) Na tukajšnji pošti se vrši redukcija uradništva v znamenju reduciranja hrvatskih uradnikov. Reduciranih je doslej 53 uradnikov in 30 poduradnikov, ki so sami Hrvatje izvzemši štirih. Izmed številnih pri pošti nastavljenih Rusov ni reducirani niti eden. Odpuščenim uradnikom so sprva obetali, da bodo zaposleni še nadalje kot dnevničarji, vendar so sedaj na njihova mesta sprejeli Ruse. Med uradniki se je začelo močno gibanje, da hrvatska podjetja odpuste vse inozemce, zlasti Ruse, in na njihova mesta nastavijo Hrvate.

NOVA BLAMAZA VLADE.

Zagreb, 29. jan. (Izv.) Zahteva belgrajskega sodišča po izročitvi veleizdaje obdolženih poslancev HRSS ni napravila v Zagrebu nobenega vtisa. O tej zadevi je Vaš dopisnik zvedel, da Androlićeva sploh ni bila zaposlena v Radićevo pisarno, ampak spredaj v prodajalni in zato sploh ni imela priložnosti brati Radićeve korespondence. Poleg tega je bila zaposlena kot pro-

dajalka v dobi, ko je bil Radić zaprt. Zagrebško časopisje celo zadevo komaj omenja. —

Mussolini — triumfator.

Rim, 29. jan. (Izv.) Fašistovska stranka je imela snoči veliko zborovanje, na katerem je govoril Mussolini. V svojem govoru je naglašal, da fašisti še niso uničili nobene v ustavi zajamčene svobode. Fašizem bo pobijal vse prevratne struje in stranke, sprejme pa v svoje volivne liste vse, ki hočejo narodu koristiti. Dalje je rekel, da se opaja v zadnjem času splošno nazadovanje socialističnih načel v praksi. Nasproti tem načelom naglašava fašizem samozatajevanje in disciplino in to je nova luč, ki sveti iz Rima vsem, ki jih tlačijo iste nadloge, ki jih je Italija že prebolela.

Mac Donald — mirovni
revizionist.

London, 29. jan. (Izv.) »Evening News« poročajo, da bo Mac Donald sklical novo svetovno konferenco, ki naj bi razpravljala prvič o vojni odškodnini, drugič o medzavezniških dolgovih, tretjič o ureditvi mednarodnih trgovskih odnošajev in četrtič o razširjenju Društva narodov.

Kandidat za predsednika
Združenih držav.

St. Louis, 29. jan. (Izv.) Senator Reet je dal na znanje, da bo pri prihodnjih volitvah nastopil kot kandidat za predsedniško mesto v Združenih državah.

DR. SEIPEL POTUJE V BUKAREŠT.

Dunaj, 29. jan. (Izv.) Zvezni kancelar dr. Seipel in zunanji minister dr. Grünberger odpotujeta v soboto dopoldne v Bukarešt.

POGODBE MED AVSTRIJO IN TURČIJO.

Carigrad, 29. (Izv.) Snoči so avstrijski poslanik Gral in delegati angorske vlade podpisali tri pogodbe in sicer: prijateljsko pogodbo, trgovsko pogodbo in pogodbo za naseljevanje avstrijskih državljanov.

VPRAŠANJE PFALCE.

Pariz, 29. jan. (Izv.) Poincare in Jaspars se dogovorila, da bosta predložila vprašanje Pfalze veleposlaniški konferenci na odločitev.

Monakovo, 29. jan. (Izv.) Neka korespondenca doznava, da je prav verjetno, da bodo francoske oblasti podpirale ustanovitev samostojne države Pfalze.

GENERALNI KOMISAR ZA OGRSKO.

London, 29. jan. (Izv.) »Daily Telegr.« poroča, da bo imenovan za generalnega komisarja Društva narodov na Ogrskem William Harding, eden izmed voditeljev »Federal-reserve-board«.

OGRSKO POSOJILO.

Pariz, 29. jan. (Izv.) »Temps« poroča: Reparacijska komisija je danes na oficiozni seji proučevala ogrsko posojilo.

IZ OGRSKEGA PARLAMENTA.

Budimpešta, 29. jan. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine so bili sprejeti knadni državni krediti.

ČIČERINOVA KANDIDATURA.

London, 29. jan. (Izv.) Reuter poroča, da kandidira Čičerin na Ljeningovo mesto.

POLJSKE REPRESALJE.

Berlin, 29. jan. (Izv.) Poznanjski list poročajo, da je poljska vlada izgnala iz Poznanjskega 50 nemških rodbin kot odgovor na izgon poljskih delavcev iz Nemčije.

STAVKA ANGLEŠKIH ŽELEZNIČARJEV
KONČANA.

London, 29. jan. (Izv.) Železničarska stavka je končana. Železničarji so dosegli znatne uspehe.

PRED STAVKO DELAVCEV V
LADJEDELNICAH.

London, 29. jan. (Izv.) Kakor sodijo, utegnejo stopiti v štrajk tudi delavci v ladjedelnih. Zahtevali po 2 šilinga na teden več.

Zborovanje nemškega centra.

20 in 21. januarja t. l. se je zbral državni odbor nemškega centra v Berlinu. Prvi je poročal državni kanceler Marx, ki je med drugim izjavil, da se bodo volitve za parlament vršile junija ali celo že maja meseca. Dolžnost vsakega centraša je, da priznava weimarsko ustavo, četudi morebiti ne odgovarja povsem njegovim državnopolitičnim nazorom. Noben član centra ne sme misliti na nasilno izpremembo ustave. Centrum je po svojem bistvu demokratična stranka, ki je proti nadvladi katerega koli stanu, dežele ali plemena in stremi za tem, da se vsak državljani kot enakopraven del celote v državi udeležuje. Glede socialnega programa je državni kanceler izjavil, da je centrum v tem pogledu stal vedno na prvem mestu. Centrum bo vedno gledal na to, da oni krogi, ki so se po vojski dokopali do pretežne gospodarske moči svojega položaja ne izrabijo v škodo gospodarsko šibkejših slojev. Kar se državnih financ tiče, se morajo državljani pripraviti na znatno povišanje davkov, ki se pa morajo pravično porazdeliti. V zunanje političnem oziru stoji centrum prejkoslej na stališču, da mora Nemčija zadostiti obveznostim, naloženim po verzajski pogodbi, kolikor je le mogoče. Na polju kulturne politike se je centrum prizadeval, da se zakonit moderni šolski zakon, ki varuje svobodo veroizpovedanja in svetovnega nazora, žalibog pa se je ta zakon ne toliko po krivdi socialne demokracije, kolikor po krivdi demokratske stranke zopet odložil.

Od nadaljnjih referentov je omeniti referat ministra za delo Brauns, ki je izjavil, da je njegova glavna skrb, da sprčo gospodarske krize Nemčije reši s socialno zavarovanje. Delavstvu se morajo ohraniti tudi nedotaknjene tarifne pogodbe in poravnalniki uradi.

Gled novih volitev je Schofer dejal, da je cilj volivne borbe centra ta, da se okoli njega združijo vsi elementi sredine. Ničče v centru ne more misliti na to, da bi se orientiral bodisi na desno bodisi na levo; govoričenje o »desničarski« ali »levičarski« struji v centru je smešna izmišljotina. Centrum mora ohraniti kot najbolj kompaktna in močna stranka svoje vodilno mesto v državi.

Zanimivo je tudi, da se je obenem z zborovanjem državnega odbora stranke vršila seja »državnega ženskega sveta centra«, na kateri so poročale pristajinje centra o političnih in socialnih nalogah žensstva, ki izpoveduje načela centra.

Beleške.

Občinske volitve v Koroški Beli so v enem oziru prav zanimive. Kakor znano, so pri prejšnjih občinskih volitvah l. 1921. dobili večino komunisti. Le »Jutro« tega ne ve, ker je po svoji znani revolverski metodi poročalo, da so bili »klerikalci, ki so imeli dosedaj občino v rokah, poraženi«. Pri občinskih volitvah l. 1921. so dobili komunisti 13 odbornikov, SLS 6, socialisti 3 in JDS 2 odbornika. Pri zadnjih volitvah v narodno skupščino so dobili komunisti 220, SLS 215, socialisti 71, JDS 36, narodni socialisti 9; radikali 7, SKS 3 glasove, oddanih glasov je bilo 561. Navajamo tudi te številke, da si volitve v narodno skupščino nikdar niso pravo merilo za občinske volitve. Pri občinskih volitvah v nedeljo pa je bila udeležba mnogo manjša. Oddanih je

bilo samo 418 glasov, od katerih je dobila SLS 195, socialisti 160 in skupna lista »naprednih« strank 63 glasov, SLS torej 12, socialisti 9, »napredni« blok 4 mandate. Iz tega je razvidno, da se komunisti povečini volitev niso udeležili, deloma pa so oddali glasove za socialiste. Tako so od zadnjih občinskih volitev napredovale SLS za 6 mandatov, socialisti za šest, najmanj pa združene »napredne« stranke, ker so vse skupaj dobile samo 4 mandate, čeravno so prej demokrati sami imeli 2 mandata. Iz teh številk bo »Jutro« lahko izračunalo, kdo je pri občinskih volitvah pogorel. Demokratom je treba priznati, da so z »uspehi« silno radi zadovoljni. Če jih v kakšni občini ne pomečejo do zadnjega iz občinskega odbora, pa že kriče o zmagi.

Windhorst — nasprotnik abstinencijske politike. V tem oziru se je izjavil: »Kakor koli vozi lokomotiva, jaz se peljem z njo in skušam ob času in priložnosti zavirati in tudi lokomotivnega vodjo doli vreči in sam voditi. Abstinencijska politika je lenoba ali neumnost.« (Stimmen a. M. — Laach, 1912, I. 148.)

Dopisi.

Duhovniške plače. Splošno je znano, kako smo duhovniki v Jugoslaviji slabo plačani. Toda še huje čuti to pomanjkanje podpisani duhovnik-župnik, ki ga je kruti Italijan lanskega septembra izgnal iz Istre radi jugoslovanskega mišljenja, kot »brutto Jugoslovac«. Umazani fašisti so mu venomer obljubljali ricinovo olje, zadnji mesec mu niso dali več plače, in pred odhodom lanskega septembra je pridrvela tolpa karabinerjev na konjih iz Kopra na hrib T..., da župnika insultirajo, oziroma da ga kratkoma spravijo čez mejo, kar se je žalibog tudi po višji sili zgodilo. Ker je bil termin kratek, župnik ni mogel vsega rešiti in nad 700 lir ga je stal transport v Jugoslavijo, a tukaj ni dobil niti ene pare povrnjeno. 16 let je deloval v Istri, konzulat v Trstu mu je zajamčil, da mu bo Jugoslovanska vlada všela vseh 16 službenih let, a žalibog, ostalo je pri obljubi — podpisani župnik dobiva danes že od lanskega septembra, čujte — 29 dinarjev mesečne plače. Dobil je slabo župnijo, ljudstvo je silno revno, sami viničarji, drugo pa baroni in grofi. Kako naj plača služkinjo s temi 29 dinarji? Nobena prošnja nič ne pomaga. In potem pa naj ima človek veselje do dela! Od zraka pa se ne more živeti!

Iz Italije izgnani župnik. Dolenji Logatec. Dne 27. t. m. se je vršil tu protestni shod proti nepravilnemu predpisu osebnega davka ter neprimerno visokemu obdavčenju Slovenije sploh. Sklicatelj shoda je povabil logaško davčno oblast pismeno in osebno na shod, da obrazloži in pojasni način, po katerem odmerja osebni davek. Davčna oblast pa je povabila odobnila s pristavkom, »da se pri tej priliki ne bo eksponirala eventualnost in pa »da naj davkoplačevalci tozadavne postavbe po potrebi priučijo, kolikor je to v njih lastnem interesu.« Sklicatelj shoda se je na to obrnil na finančno delegacijo v Ljubljani, katera je poslala strokovnjaka, finančnega svetnika g. dr. Mühleisna, kateri je občinstvo razložilo vse, kar je v interesu davkoplačevalcev in države potrebno. Dr. Mühleisen je priznal delno nepravilnost porazdelitve osebnega davka ter obljubil temeljito korekturo teh mnogoštevilnih nepravilnosti, nakar se mu je sklicatelj shoda v imenu zborovalcev zahvalil. Nato je bila soglasno sprejeta resolucija, ki med drugim zahteva, da se upostavi zopet prejšnji način pobiranja davkov, da se zviša eksistenčni minimum na 20 tisoč dinarjev, da se odpravi 30 odst. povišek na direktne davke, protestira proti kuluku itd.

Cerkije na Gorenjskem. V naši župniji se je zadnje čase med »svobodomiselnimi« fanti

zelo razširilo pijančevanje in preklinjanje. Še bolj žalostno pa je, da celo nekatera dekleta pončujejo, ki so potem še tako predrzna, da izzivajo poštene fante. Ni čudno tedaj, da se je neka deklinja spozabila tako daleč, da je umorila svojega nezakonskega otroka in ga skrivaj pokopala na neki njivi.

Dnevne novice.

Izjava splitske duhovščine. Katoliška duhovščina v Splitu je imela 26. t. m. sestanek, na katerem je sklenila izjavo proti apostaziji kan. Kalogjera. Izjava obžaluje pohujšljivi korak Marka Kalogjera in obsoja predrznost, s katero pozivlje splitske katoličane, naj mu slede. Končno izraža izjavo željo, da bi se Bog s svojo milostjo dotaknil srca kan. Kalogjera in ga privedel nazaj v naročje katoliške cerkve.

Rednkeje v deželni bolnici — in »Dečki dom«. — Prijatelj, ki se je prijel za plešo, ko je čital o redukciji v deželni bolnici in pri zdravstvu sploh, nam piše, da se je nekoliko pozanimal zaenkrat za razmere v imenovani bolnici. Njegovo oko da je zazrlo ondi veliko čudo, ki ga seveda s plankami izdelano oko naše visoke, višje in najvišje sanitetne uprave ne vidi. To čudo je naš »prepotrebni« (?) — »Dečki dom«, prepotreben namreč za gotovo število parasitov, ne malo število! —, ki naj jih vzdržuje država. Naša informacija je ta-le, ki je v bistvu brez dvoma točna, če pa je še kaj pomanjkljiva, pa prosimo zdravstveni odsek, da jo izpopolni, pa ne »po svoje«. Torej: Osobje, ki je naslavljeno za vzdrževanje »Dečjega doma« na račun države, šteje poleg šef-zdravnika in še ene asistentinje tudi štiri učiteljice, ki dobivajo poleg prostega stanovanja in hrane plačo mesečnih 3200 kron. Šef-zdravnik je določen za asistentinjo vred le za »Dečki dom«, ki je nastanjen tam, kjer je bila poprej porodnišnica, ki služi sedaj le temu domu z vsemi prostori. A otrok je ondi poprečno le kakih pet in po kake tri ženske, ki iščejo ondi zavetišča v kritični dobi. Pravijo, da je tam več zdravniškega in strojniškega osebja nego otrok. Da ne bo kdo mislil, da so omenjene 4 učiteljice morda redovnice, sestre-usmiljenke, moramo konstatirati, da so te od »Dečjega doma« izključene, ker ima uprava za to svoje »sestre«, ki se menda bolje razumejo na vzgojo, kot pa usmiljenke. — Bog obvaruj, da bi kdo mislil, da je tu kakšno mesto odveč. Kaj šč! Korit se vendar ne sme odpraviti in koritarjev ne reducirati. Zato pa so raje reducirali nepogrešljive nameščenice v deželni bolnici. Pod kap se mora vreči izpod strehe n. pr. strojnik, ki je za zavod že nekaj storil. Ali ima »Dečki dom« sploh kak pomen za javni blagor? Ali nimamo boljših otroških azilov? Seveda, potem odpade par korit, zato pa napolje drugi, v službi osiveli uslužbenici.

Amerikanske pošiljave. V ladjah, ki so bile zaplenjene med vojsko, se je zaplenilo tudi nekaj pošiljatev, namenjenih našim državljanom. Ker niso znani naslovi, naj se sledeči naslovijenci zgledajo pri pristojnih okrajnih sodiščih: Jana Horvotič, Janez Becelj, Bergelez Uršula, Kriger Ana, Martelanc Amalija, Mihelin Katarina, Malnar Martin, Kozar Franc, Plane Marija, Češnovar Marica, Prabor Dominika, Mauser Ivan, Lesar Apolonija, Fr. Jerin.

Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani javlja, da se udeleži razstave planinskih slik, ki jo priredi Srpsko planinsko društvo v Beogradu začetkom marca 1924. Predložiti hoče posebno lepe pokrajinske slike ne samo iz gorskih nego tudi drugih lepih prirodnih krajev v Sloveniji. Zato prosi vse amater-fotografе, da izroče take svoje izdelke v povečanih formatih Osrednjemu odboru SPD do srede februarja. Vse informacije daje društvena pisarna SPD, Kralja Petra trg.

Smrtna kosa. V Guštajnu je umrl orožniški komandir Jakob Wutte. Zapustil je

vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Pokojni je bil dober orožnik in ljubezniv tovariš ter je užival splošno spoštovanje. Naj počiva v miru!

Usoda naših deklet v Zagrebu. Zagrebška »Narodna Zaštitica« poroča: Sredi meseca januarja 1924 sta bili iz zagrebške porodnišnice s svojima dojenčema odpušteni dve materi — Slovenki. V kratkih letnih cunjah, v raztrganih platnenih šolnih brez nogavic, brez vsakega vinarja sta prišli v snegu in ledu vsi prezebli in drhteči, da izprosita pomoči zase in svoja dojenčka. Tako bedni in napol nagi sta obšli mnogo vrat: bili sta na redarstvu, na županstvu, v dečkih domovih, pri nekih bogatih in uglednih družinah — toda nikjer nista našli usmiljenja niti sami niti njuna komaj 10 dni stara otročiča. A ta dva revna črviča nista bila zavita niti v cunje kakor njuni materi, marveč v papir! Materi sta ju morali stiskati na prsi, da nista zmrznila. Rednici nista vedeli nikod ni kam. Končno sta v nekem uradu, kjer sta iskali pomoči, našli na usmiljenega uradnika, ki jima je iz svoje lastne revščine dal 100 Din, da sta se mogli odpeljati v svoji rojstni občini blizu Ljubljane. — Ta slučaj priča, kako pada moderna družba nazaj v paganstvo, ki ne pozna ljubezni do bližnjega in prepušča bednike, ki so večinoma njena žrtve, brez usmiljenja smrti in pogubi. Izjemo tvorijo le še posamezniki in sicer — sami bedni.

Barvni odtisk pečatnika na denarnih pismih. Po novem poštnem pravilniku mora pošiljatelj na naslovni strani ovitka pod označeno vrednostjo napraviti barvni odtisk pečatnika, tako da se dobro vidi oblika in besedilo pečatnika. Ako besedilo ni dovolj razločno, se mora s črnilom izpopolniti. Pomniti je treba, da je barvni odtisk strogo predpisan ter se denarna pisma brez njega ne sprejemajo v odpravo. Kdor nima primerne barve doma, naj prinese na pošto pečatnik, da se na pošti napravi barvni odtisk.

Smrtna nesreča. Na šutejevi parni žagi v Zagrebu je delavca Imbro Jeletiča zgrabila transmisija in ga sukala tako dolgo naokoli, dokler niso posamezni kosi trupla popadali na tla. Tovariši, ki so videli nesrečo, so skušali ustaviti transmisijo, pa je bilo že prepozno.

Žrtve zime. Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo izkaz, glasom katerega je v drugi polovici januarja v naši državi zmrznilo nad dvesto oseb. Največ jih je zmrznilo v južnih krajih.

Odlikovanja. Na praznik sv. Save je kralj Aleksander I. podpisal ukaz o odlikovanju mnogoštevilnih kulturnih in prosvetnih delavcev. Z redom sv. Save III. reda sta bila odlikovana: dr. Fran Kidrič, rektor ljubljanske univerze in dr. Lazar Car, načelnik Sokola v Zagrebu in podstarosta JSS. Z redom sv. Save IV. vrste: dr. Valentin Korun, gimnazijski ravnatelj v Ljubljani, Josip Tomižšek, gimnazijski ravnatelj v Mariboru, Anton Jeršinič, gimn. ravnatelj v Celju, Amand Škerl, gimn. ravnatelj v Novem mestu, Alojzij Virbnik, profesor na I. gimnaziji v Ljubljani. — Z redom sv. Save V. vrste: dr. Josip Debeljak, profesor na I. gimnaziji v Ljubljani, Andrej Rape, šolski nadzornik v Ljubljani in Marija Mehle, učiteljica v Ljubljani.

Iz carinske službe. V generalni direkciji carin je dr. Konrad Smid, načelnik tarifnega oddelka iste direkcije, imenovan za pomočnika generalnega direktorja carin, Sava Božič pa za načelnika tarifnega oddelka. Nadalje so imenovani: Viktor Fabjan, doslej pri sporedni carinarici na Jezerskem in Fran Urbas, doslej v Osijeku, oba za carinarika 3. razreda v Ljubljani; Lenart Jurč, doslej v Kozarščem, za carinika 4. razreda v Ljubljani; Stanko Rudež, doslej na Jesenicah za carinika 3. razreda v Mariboru; Zvonko Tadejčič, doslej v Novalji, za carinika 4. razreda v Mariboru; Bogumil Jarc, doslej v Mariboru, za carinika 4. razreda na Jesenicah; Milan Mil-

Edmund About:

25

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

Iz previdnosti sem ostal pod svojim šotorom dotlej, da nam je trojno razločno smrčanje dokazalo, da naši stražniki spe. Veseličini hrup se je polagoma polegel. Samo dva ali trije strelji so od časa do časa motili nočno tišino. Naš sosed slavec je mirno nadaljeval svojo započeto pesem. Splezal sem po drevesu do šotora gospe Simons. Mati in hči sta me čakali na vlažni travi; angleške navade so mi prepovedovale vstop v njihovo spalnico.

»Govorite, gospod,« mi je rekla. »Toda bodite hitri. Veste, da smo potrebne počitka.«

Odgovoril sem odločno: »Moji dami, to kar vam imam povedati, je pač vredno eno uro spanja. Ali hočete biti prosti v treh dneh?«

»Toda, gospod, saj bova že jutri, ali pa Anglija ne bo več Anglija. Dimitrij je obvestil mojega brata okoli pete ure, moj brat je videl ministra pri kosilu; pred nočjo so izdali povelja; orožniki so že na poti, naj reče Korfijot, kar hoče, in zjutraj za zajutrek bomo že prosti.«

»Ne vdajajmo se iluzijam; čas hiti. Jaz ne računam na orožništvo: naši zmagovalci govorje preveč brezskrbno o njem, da bi se

ga bali. Vedno sem slišal, da imata v tej deželi lovec in divjačina, orožnik in bandit, skupno gospodinjstvo. Zdi se mi, da nam bodo v najhujšem slučaju poslali nekaj mož na pomoč; Hadži Stavros jih bo zagledal in nas bo po skrivnih potih odpeljal v drugo bivališče. On pozna deželo do najmanjšega kotička; vse skale so njegovi sokrivci, vsi grmi njegovi zavezniki in soteske njegovi zavetniki. Parnas drži z njim proti nam; on je kralj gora.«

»Izvrstno, gospod! Hadži Stavros je bog in vi ste njegov prerok. Gotovo bi bil ginjen, če bi vas slišal, kako lepo govorite o njem. Uganila sem že, da ste eden njegovih prijateljev, ko sem videla, kako vas je potrepljal po rami, in kako je zaupljivo govoril z vami. Kajne, da vas je on navdihnil z načrtom, ki ga nam hočete sedajle odkriti?«

»Da, gospa, on, ali pravzaprav njegova pisma. Danes zjutraj, ko je narekoval svojemu pisarju, sem našel sigurno sredstvo, ki nas reši popolnoma zastonj. Pišite vašemu gospodu bratu, naj zbere skupaj stopetnajst tisoč frankov: 100 za vašo odkupnino, petnajst za mojo, in naj jih pošlje sem čim prej mogoče po kakem zanesljivem človeku, najbolje po Dimitriju.«

»Po vašem prijatelju Dimitriju vašemu prijatelju kralju gora? Lepa hvala, dragi gospod. Torej to je znesek, za katerega bomo izpuščeni zastonj!«

»Da, gospa! Dimitrij ni moj prijatelj in Hadži Stavros mi bo brez mehkosrčnosti odsekal glavo, če bo treba. Toda naj nadaljujem: v zameno za denar zahtevajte, da vam kralj izstavi potrdilo.«

»Imenitno listino bomo dobili s tem!«

»S tem lističem boste dobili nazaj vaših stopetnajst tisoč frankov in sicer takole.«

»Lahko noč, gospod. Ne mučite se še nadalje s pripovedovanjem. Odkar smo se izkrcali v tej nesrečni deželi, nas je še vsakdo okradel. Pirejski cariniki so nas okradli; izvožek, ki nas je peljal v Atene, nas je okradel; naš gostilničar nas je okradel; naš postrežček, ki ni vaš prijatelj, nas je izdal tatovom; spoznali sva častitljivega meniha, ki je delil naše stvari z našimi roparji; vsi ti gospodje, ki pijejo tu zgoraj, so tatovi; ti, ki spe pred našimi vrati, da nas branijo, so tatovi; vi ste edini pošten človek, ki sva ga spoznali na Grškem in vaši nasveti so najboljše na svetu; toda lahko noč, gospod!«

»Za božjo voljo, gospa! ... Ne opravičujem se; mislite si o meni, kar hočete. Pustite me samo, da vam povem, kako dobite nazaj svoj denar.«

»In kako hočete, naj ga dobim, če vse orožništvo kraljevine ne more nas dobiti? Hadži Stavros toraj ni več kralj gora? On toraj ne pozna več skrivnih poti? Soteske, grmovi in skale torej niso več njegovi za-

ščitniki in sokrivci? Lahko noč, gospod; pričevala bom o vaši gorečnosti; povedala bom tolovajem, da ste izvršili njihovo naročilo; toda enkrat za vselej, lahko noč!«

Dobra ženska me je odrinila za rame in mi kričala svoj lahko noč s tako kričnim glasom, da sem se bal, da ne vzbudi naših stražnikov. Kot polit maček sem zbežal v svoj šotor. Kakšen dan je bil to, gospod! Začel sem si znova predstavljati vse nesreče, ki so me zadele, odkar sem zapustil Atene, da poiščem boryano variabilis. Srečanje z Angležinjama, lepe Marijanine oči, tolovajske puške, psi, uši, Hadži Stavros, plačilo petnajst tisoč frankov, moje življenje za to ceno, orgija prvega maja, kroglice, ki so švigale mimo mojih ušes, Vasilijev pijani obraz in višek vsega tega, obdolžitve gospe Simons. Manjkalo je samo še, da po vseh teh neizgovornih smatram še samega sebe za tatu! Spanec, ki vse potolaži, mi ni prišel na pomoč. Doživel sem preveč, in zmanjkalo mi je moči za spanje. Med mojimi žalostnimi premišljevanji se je zdanilo. S polodprtim očesom sem opazoval sonce, ki je vzhajalo na obzorju. Sem-patje je zadušen šum sledil nočni tišini. Nisem imel poguma, da bi pogledal na svojo uro, ali da bi zaobrnil glavo in videl, kaj se godi okoli mene. Vsi moji čuti so bili otopeli vsled utrujenosti in obupa. Če bi me bili vrgli preko gore v dolino, bi najbrže ne bil iztegnil rok, da se obdržim.

točje, doslej v Zagrebu, za revizorja 4. razreda v Celju; Ciril Mihajlovič, doslej v Bohinjski Bistrici, za carinika 4. razreda v Kozarščem.

— Vojvodinski Nemci za stradaljoče v Nemčiji. Glasom zadnjega izkaza v »D. Volksblattu« so vojvodinski Nemci zbrali doslej za stradaljoče v Nemčiji okroglo 700.000 Din v gotovini, 3200 meterskih stotov pšenice, 1200 q moke, 56 q masti, 12 q špeha, 278 q koruze, 51 q fižola, 121 q krompirja, 44 kg sladkorja in prostih mest za 4286 otrok. Vsega nameravajo prevzeti 5000 otrok in 50 oseb spremstva. — Prošnjo za odpust ali znižanje carine za naturalije, ki se pošljejo stradaljočim v Nemčijo, je vlada odklonila.

— Poštna nakaznica je preveč omejena, na eno se sme nakazati kvečjemu Din 1000, kar je gotovo premalo. Če je prej bilo (pred vojsko) K 1000, bi moralo biti dovoljeno za eno nakaznico vsaj Din 15.000. Zelo hvaležni bi bili poštni direkciji, ako bi v tem mogla kaj izposlovati.

— Bivši nadvojvoda Evgen se poroči. Iz Ženeve poročajo, da je bivši avstrijski nadvojvoda Evgen, ki je v mladosti napravil obljubo, da ostane samski, prosil papeža, da ga od te obljube odveže, kar se je tudi zgodilo. Evgen, ki je sedaj star 61 let, se oženi z lepo in bogato vdovo švicarskega trgovca Burchhard.

— Sarajevski muzej in vlada. Sarajevski muzej poročajo o usodi sarajevskega muzeja pod sedanjim režimom. Vlada je temu kulturnemu zavodu, ki je nekoč vžival svetovno sloves, ukinita vsa sredstva za vzdrževanje. Stena je slaba in voda pronica v zidove. Vlada grozi tudi dragocene zbirke same. Muzej je imel centralno kurjavo, a to se je zdelo ministru predrago ter je dal postaviti peč. Te se pa tudi ne kurijo, ker ni kredita za premog. Vseled tega trpi osobe, občinstvo in zbirke. V zadnjem času so ukinitili tudi vsak kredit za čiščenje in ker so obenem prepovedali pobiranje vstopnine, je bila muzejska uprava priključena, da muzej enostavno zapre. Za kustose je v zadnjih trimesečnih dvanajstih določbah po 50 Din za vsakega, a za obvezna znanstvena potovanja dobivajo kustosi po 200 Din letno, pa morajo od tega plačati tudi vožnjo, kajti minister za promet je kustosom proste karte odvzel in jim celo odrekel znižano vožnjo.

— Samomor državnega upokojenca. V Zagrebu se je ustrelil v prsi 50 letni upokojeni geometer Rihard Polak. Pri njem so našli odlok pokrajinske vlade, s katerim preklicuje prejšnje dovoljenje, da sme Polak zasebno izvrševati zemljemerske posle. Njegova pokojnina znaša 2400 K mesečno, a v Zagrebu stane najskromnejša mesečna sobica 3000—4000 kron. Mož je obupal in iskal rešitve v smrti. Kropla je predrila nad srcem in so Polaka težko ranjenega prenesli v bolnišnico.

— Za poulično deco. V Zagrebu snujejo društvo za poulično deco. To deco bodo zbirali na pouk in zabavo v šolske prostore. Vzgojo bodo skušali opreti na samovladje dece po ameriškem zgledu.

Vabilo

na protestni shod »Strokovne zveze tobačnega delavstva« proti zavlačevanju izplačila poviškov.

Shod se vrši v četrtek, dne 31. jan. 1924 ob pol 6. uri zvečer

v gostilniških prostorih I. delavskega konsumnega društva, Kongresni trg 2.

Delavci, delavke! Vsi na shod!

Odbor.

Štajerske novice.

Š »Murska Straža« je v zadnji dobi zašla v motne radikalno-slogaške vode. Z novim letom je prenehala biti glasilo SLS ter je le še glasilo urednika Bendeta in konzorcija, ki jo izdaja.

Š »Marburger Zeitung«. Uredništvo »M. Z.« je prevzel g. Friderik Golob.

Š Ribiška sreča. Finančni respicient v p. Zenko v Mariboru je v Dravi na trnek ujel 16 kilogramov težkega sulca.

Primorske novice.

p Propadanje pravosti in prosvete v Istri. Zadnji »Pučki prijatelj« piše v uvodniku: »Mnogo duhovnikov so iz naših krajev s silo izgnali — samo zato, ker so bili rojeni in prebivalci Slovani. Beseda božja je zato v mnogih cerkvah utihnila, zakramenti se ne morejo prejemati, ker ni onih, ki bi jih delili. Narodni jezik, ki se je deloma rabil v bogoslužju več sto let, se ukinja. Hrvatska nabožna pesem, ki vleče ljudstvo v cerkev, se v mnogih božjih hramih ne more več prepevati. Ali je potem čudno, da so mnoge cerkve o praznikih prazne? In vrhu vsega še hočejo, da naj se hrvatska deca uči krščanski nauk v jeziku, ki ga ne pozna. Ne manjka italijanskih učiteljev, ki si prisvajajo pravico, da katehetom ukazujejo, naj poučujejo krščanski nauk med hrvatskim narodom v italijanskem jeziku. Zato opažamo sedaj veliko nazadovanje v verskem in moralnem življenju našega ljudstva. — Odkar se je ukinita hrvatska ljudska šola, smo kulturno mnogo, mnogo izgubili. Mladina ne hodi v šolo ali pa le nerada, ker ne razume učitelja, ki jo uči samo v italijanskem jeziku. — Pomani-

kanje vzgoje in znanja ima za posledico propadanje pravosti in poštenja. Tatvina in uboj bode žalostni sadovi zanemarjene mladine.«

Gospodarstvo.

NAŠA IN DRUGA STATISTIKA.

Dodatno k našemu včerajšnjemu poročilu povemo še, da je sedaj tudi že Francija priobčila številke za uvoz in izvoz za vse leto 1923.

Uvoz znaša 32 milijard in 615 milijonov frankov; za 8 milijard in 684 milijonov več kakor leta 1922. In za 24 milijard in 193 milijonov več kakor v zadnjem predvojnem letu 1913. Seveda je takrat frank pomenil nekaj drugega kakor pa pomeni danes. Frank je bil takrat skoraj petina dolarja, danes je pa komaj 4.5 odstotkov. Pa ima vrhu tega dolar danes še za polovico manjšo nakupno moč kakor jo je pa imel leta 1913. Zato so zanimive tudi številke po teži: 1. 1923. skoraj 55 milijonov ton po 100 kg, 1. 1922. za tri milijone in pol manj, 1. 1913. pa za skoraj 11 milijonov manj. Ceniti se bo pa dalo vse to šele tedaj, ko bomo brali o kakovosti uvoženega blaga.

Izvoz je znašal 1. 1923. 30 milijard in 432 milijonov frankov, za 9 milijard in 53 milijonov več kakor leto prej in za 23 milijard in 531 milijonov več kakor leta 1913. Teža je znašala 24 milijonov in 709.000 ton, za 2 milijona 146.000 več kakor 1. 1922. in za 2 milijona 715.000 ton več kakor leta 1913. Surove številkne nam kažejo malo več uvoza kakor izvoza — po ceni — in več kot dvakrat toliko uvoza kakor izvoza — po teži —. Protivnost je torej majhna in spričo v tujini naloženega francoskega kapitala ne pomeni ničesar.

Kakor ne moremo primerjati leta 1923. z letom 1913., tako ga tudi ne moremo primerjati z letom 1922. Vsi tozadevni zaključki so napačni. Kajti 2. januarja 1923 je bil frank 7.41 odstotkov dolarja, 2. januarja 1924 pa samo še 4.97 odstotkov. Kolebal je pa tudi med letom, tako 1922 kakor 1923, samo tega leta bolj.

PRODUKCIJA IN IZVOZ TOBAKA V NAŠI DRŽAVI.

Kakor je znano, igra sajenje tobaka v nekaterih delih naše države v gospodarskem življenju važno vlogo. Najbolj je razvito gojenje tobaka v Hercegovini in Macedoniji, odkoder prihajajo najboljše vrste. Pred vojno se je vršil iz navedenih pokrajin znaten izvoz. Pri eksportni kupčiji pa je šel ves dobiček v roke države in veletrgovcev, med tem ko ni na producente odpadlo nič. Tako so n. pr. pred vojno bratje Alatin izvažali za nizko ceno iz Soluna najboljše, prebrani macedonski tobak. Pred kratkim je monopolska uprava zopet prodala v Češkoslovaško veliko količino najboljšega tobaka za — po mnenju gospodarskih krogov — primeroma nizko ceno.

V letih 1920, 1921 in 1922 je bila odkupna cena tobaka slaba in zato je bila tudi produkcija manjša. V nekaterih delih Hercegovine, Dalmacije in Črne gore gorata zemlja ni sposobna za žito, pa so se morali kmetje vreči na sajenje tobaka. S povečanjem odkupne cene v letu 1923 se je ojačala tudi produkcija. Jasnno je, čim večje cene bo plačevala država, tem več tobaka bo dobivala in seveda tudi boljše.

Sledeče številke naj nekoliko pojasnijo pomen in razvoj gojitve tobaka v Jugoslaviji. Površina zemlje, posajene s tobakom je znašala 1919 6385 ha, 1920 11.992 ha, 1921 14.785 ha, 1922 12.629 ha, 1923 19.561 ha. Zasajeno je bilo tobakovih rastlin 1919 432 milijonov, leta 1920 662 milijonov, 1921 844 milijonov, 1922 721 milijonov, 1923 1023 milijonov. Država je odkupila od celokupne produkcije, kolikor je niso pridržali producenti zase, leta 1919 4832 ton, 1920 9024 ton, 1921 11.925 ton, 1922 10.001 ton in 1923 19.289 ton ali natančneje 19 milijonov 280 tisoč 281 kg. Za ta odkup je izdala država leta 1919 21.192.078 Din, 1921 160 milijonov, 1922 238 in pol milijonov, 1923 pa okroglo vsoto 600 milijonov dinarjev.

Ker domača produkcija presega potrebo v celi državi, prodaja uprava monopolov tobak v inozemstvo in sicer na javnih licitacijah. Ena taka licitacija se je lani vršila, a nanjo ni prišel noben inozemski kupec zato, ker je bilo treba položiti 2 milijona dinarjev kavejce! Zato, ker ni bil zasiguran, da bo licitacijo dobil in še potem najbrže čakal dolgo časa, da se bo izvršila.

Pojavili so se predlogi, ki pravijo, naj država odkupi samo toliko množino, kolikor je potrebuje, ostalo pa naj prepusti sadilem, da ga razpečejo. Če bi naj torej došlo do privatnega odkupa in izvoza, bi se naj to dalo v roke zadrugam sadilcev. Za privatni odkup in izvoz se poteguje največ Francija in sicer naj ga izvršujejo trgovci, agenti in banke.

g Obrtna banka v Belgradu. Da zadovolji nekaj obrtnikov, posebno v bližini Belgrada, nameravajo ustanoviti obrtno banko s sedežem v Belgradu. Tozadevni predlog je bil že poslan narodni skupščini. Pri tej banki naj bi bila država udeležena s 40 odstotki glavnice, ki bo znašala 40 milijonov dinarjev. Čuje se, da je čela svota že podpisana. Slovenskih in hrvatskih obrtnikov niso vabili na podpisovanje. Upravni svet banke bo štel 24 članov, od katerih jih mora 12 bivati stalno v Belgradu, tekoče posle bo vodil in tudi dajal posojila 8 članski izvrševalni odbor, ki bo sklepel ob

navzočnosti petih članov. Tako bo petorica belgrajskih obrtnikov odločevala o kreditih obrtnikom po celi državi. Slovenski obrtniki nimajo od te banke pričakovati nobenih koristi.

g Izvoz sliv. Kakor poročajo listi, je znašal lani izvoz sliv 3500 vagonov. Pekmeza se je izvozilo 60 vagonov. Od celokupne množine izvoženih sliv je 1000 vagonov šlo etuirano v zabojih, ostala količina (2500 vagonov) pa v vrečah. Najboljši odjemalec sliv je bila Avstrija, potem Nemčija in Češkoslovaška. Manjše množine so vzele Švica, Holandija in Poljska.

g Italijansko-jugoslovanska trgovina. V roku 9 mesecev pr. leta je Italija uvozila iz Jugoslavije za 382 milijonov lir blaga, od tega odpade na hranilne snovi 174 in na les 152 milijonov. Jugoslavija nasprotno pa je uvozila za 222 milijonov lir laškega blaga, od tega za 174 milijonov tekstilnih produktov. Naša trgovina z Italijo je torej znatno aktivna.

g Bančna rata v Češkoslovaški sedaj pri reeskomptu menic 5 odstotkov, pri lombardu na državne papirje 7 odstotkov in pri lombardu na druge papirje 7 in pol odstotka.

g Svetovna produkcija zlata je znašala 1. 1920. 72.500.000 funtov šterlingov, medtem ko se je cenila 1. 1922. na 64 milijonov funtov šterlingov. Od tega so angleške kolonije producirale 1. 1920. zlata od 52.500.000 funtov šterlingov, a lani 44.200.000 funtov šterlingov.

g Znižanje diskonta v Češkoslovaški. Od večraj naprej znaša diskontna obrestna mera — Češkoslovaški samo 5 odstotkov, kar pomeni znižanje za pol odstotka.

g Obtok bankovcev v Franciji in Angliji. Po izkazu z dne 24. t. m. je bilo v Angliji v obtoku za 125.143.000 funtov šterlingov bankovcev in se je od prejšnjega izkaza neznačajno zmanjšal obtok medtem ko se je v Franciji v roku tega tedna zmanjšal za 400 milijonov frankov.

g Produkcija sladkorja v Rusiji. Sladkorna kampanja, ki se je zaključila 14. januarja letos, je dala 21.674.300 pudov belega in 695.700 rmenega sladkorja (1 pud je 16,38 kilograma). Sedanja produkcija predstavlja 80,8 odstotka predvojnega.

BORZA.

Zagreb. 29. jan. (Izv.) Italija 3.7850—3.8150 London 369.80—372.80, Newyork 86.60—87.60, dolar 85.60—86.60, Pariz 4.02—4.07, Praga 2.5125 do 2.5425, Dunaj 0.1218—0.1238, Curih 15.05—15.15.

Curih. 29. jan. (Izv.) Pešta 0.02, Italija 25.20, Berlin 0.0000135, London 24.68, Newyork 579, Pariz 26.90, Praga 16.67, Dunaj 0.008150, Bukarešt 2.90, Sofija 4.12, Belgrad 6.60.

Ljubljanske novice.

Ij Somišljenike SLS opozarjamo, da so v tajništvu SLS za Ljubljano v Jugoslovanski tiskarni, II. nadstropje, na vpogled volivni imeniki med uradnimi urami vsak dan od 5. do 6. ure popoldan. Pozivamo vse somišljenike, da volivne imenike pregledajo in ugotovijo, ako so pravilno vpisani, zlasti tiste, kateri so se preselili iz enega v drugi volivni okraj, ter dajo tajništvu na razpolago podatke za reklamacijo.

Ij II. delavski večer Jugoslovanske Strokovne zveze v Rokodelskem domu je sicer zopet lepo uspel. Tovariš Terseglav je predaval o delavski zavesti in je pojasnil v lepih in nazornih izjavah težko vprašanje o marksističnem pojmovanju razrednega boja in pokazal na razliko, ki jo v boju za boljši družabni red zastopa krščanski socializem. Opozoril je na težke vzgojne in izobraževalne naloge, ki čakajo delavsko gibanje, ki mora v delavcu predvsem zbuditi zavest slovečanstva, pravice in resnice. — Po predavanju se je razvila dolga debata, ki je sprožena vprašanja še bolj pojasnila. Prihodnji diskuzijski večer bo zopet v tork zvečer v Rokodelskem domu.

Ij Seja občinskega sveta, ki je bila dne 24. t. m. prekinjena, se bo nadaljevala v četrtek, 31. t. m. ob 6. zvečer.

Ij Promocija. Dne 25. t. m. je na dunajski univerzi promovirala za doktorico vsega zdravilstva gđ. Elza Soss iz znane ljubljanske rodbine. Castitamo!

Ij Ostarvo na svojo službo je podala učiteljica pomožne šole g. Cirila Parič-Golijeva v Ljubljani.

Ij Odlikovanje. Nadzornik artiljerijske delavnice v Ljubljani, kapetan Ljubo Miladinović je odlikovan z redom sv. Save V. razreda.

Ij Nova stavba. Čekovni urad v Ljubljani namerava od mestne občine kupiti stavbno parcelo na vogalu Aleksandrove ceste t. dr. Tomanove ulice nasproti Narodnega doma in tam zgraditi svoje uradno poslojpe.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Fran Smole, delavec, 78 let. — Anton Krejčič, trgovec in posestnik, 76 let. — Uršula Turk, bivša hišna posestnica, 82 let. — Antonija Ferant, zasebnica, 72 let. — Anton Belcjan, občinski ubožec, 57 let. — Ljubomir Šparovec, delavec, 51 let. — Ljudmila Lukežič, strokovnikova žena, 39 let.

Ij Ogenj v trafiki. Iz trafike Antona Pleškota na Sv. Petra cesti je prihajal sumljiv dim. Obvestili so takoj poklicne gasilce. Ko so odprli vrata, so videli, da se je vnel lesen zaboj za pepel, v katerem je prodajalka pustila še živ pepel iz peči, katero je očistila.

Ij Tedenski zdravstveni pregled. V času od 20. do 26. januarja 1924. je bilo v Ljubljani

rojenih 23, mrtvorojen 1, naknadno prijavljeni dve rojstvi; umrlo je v tem času 12 oseb, od tega 3 tuje. Vzrok smrti v 4 slučajih jetika, v 2 pljučnica, v 1 možganska kap, v 3 srčna hiba, bolezen žilja, ostalo drugi naravni vzroki smrti.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 20. do 26. januarja t. l. sta bila v Ljubljani nanašena 2 slučaja davice in 1 slučaj dušilivega kašlja.

Šolski vestnik.

Višji šolski svet je z odlokom z dne 12. januarja 1924, št. 318 naznanil ravnatelstvom in šolskim vodstvom: Ker se bliža konec zimskega tečaja in ker sta v zadnjem času izšla dva nova predpisa o taksah in pristojbinah, namreč zakon z dne 25. oktobra 1923, Ur. L št. 350 in pravilnik za izvrševanje navedenega zakona z dne 6. novembra 1923, št. 376, izdaja višji šolski svet pregledno navodilo, kako naj šolska ravnateljstva in vodstva ravna, če izdajajo šolske listine, ali če prejemajo prošnje za izdajo takih listin. Ker se na vse slučaje ni mogoče ozirati, treba, da se šolska ravnateljstva in vodstva vrhu tega navodila seznanijo tudi še z zakonom in pravilnikom.

1. Zakona čl. 1. tar. post. 1, 3, 4, 5, 307, 308, 311, 316, 317, 318; čl. 5. točka 6.

2. Pravilnika člen 201, 202, 203.

A. Za osnovne in meštanske šole.

1. Izkaz o šolskem napredku (knjižica, ki nadomešča prejšnja šol. naznanila), in sicer za vsako polletje 5 Din
2. Polletna izpričevala na meštanskih šolah 5 Din
3. Šolska naznanila 5 Din
4. Preizkusno spričevalo za zasebne učence 5 Din
5. Prošnja za pripust k preizkušnji zasebnih učencev 5 Din
6. Dovolitev za pripust k preizkušnji zasebnih učencev 20 Din
7. Obiskovalno spričevalo za sprejem v srednje šole 20 Din
8. Odhodnica 20 Din
9. Odpustnica 20 Din
10. Duplikati vseh izkazov in šolskih naznanil po 5 in 20 Din
11. Usposobljenostno spričevalo za osnovne in meštanske šole 100 Din
12. Prošnja za pripust k izpitu 5 Din
13. Dovolitev preizkušnje (izpita) 20 Din
14. Izpričevala o specialnih in dodatnih izpiti 100 Din
15. Enako duplikati.

V smislu čl. 5. točke 6, smejo šolska vodstva izdajati šolske listine tudi brez takih listin, če le na potrdilo pristojne oblasti o siromašnosti študenta.

Na tako šolsko listino je pripomniti, da se je izdala brez takse v skladu s z dne o siromaštvu.

Vse to velja tudi za zasebne šole.

Glede obrt. nadaljevalnih in trgovskih šol višji šolski svet ne more dati nobenih pojasnil, ker te šole niso podrejene njemu.

Starši, če nočejo plačati, lahko izkaze in šolska naznanila odklonijo. Drugače pa je na srednjih šolah. Višji šolski svet bo sicer s ozirom na slabe posledice, ki jih bo povz. bil novi taksni zakon, prosil ministrstvo financ, naj dovoli, da na osnovnih šolah ostanejo v veljavi stari taksni predpisi, t. j. oprostitve od vsakršnih taks, a dotlej se morajo zahtevati tudi na osnovnih šolah, kakor so predpisane. Zanimivo je, da takle taksni zakon prekune šolske zakone, po katerih bi morali starši dobiti na vpogled šolska naznanila. Tozadevni šolski zakoni so še v veljavi, a radi taksnega zakona jih kar višji šolski svet položi ad acta. Take anarhije pa še ne! UJU-ju-hu-hu centralizem!

Naznanila.

Izredni občni zbor »Narodne galerije« je v četrtek 31. januarja ob petih v srebrni dvorani hotela »Union«. Prosimo vse člane za udeležbo.

Sentpeterski družabni klub priredi dne 1. februarja ob 8. zvečer svoj družabni večer v veliki dvorani Uniona. Po predpravih sodeč obeta biti ta prireditve ena najlepših te sezone, nakar opozarjamo in vabimo k čim obilnejši udeležbi. Pri prireditvi svira prvovrsten orkester. — Odbor.

Prihodnja seja damskega komiteja za prireditve Tatjaninega večera se vrši v sredo 30. januarja ob 5. zvečer v Damski sobi kavarne »Emona«. — Odbor.

»Sadjarsko in vrtnarsko društvo« naznanja, da je dovoljena članom, ki se udeležijo dne 2. februarja t. l. občnega zbora in vrtnarske razstave v Mariboru, polovična vožnja. Udeleženci naj kupijo cele karte do Maribora in jih dajo pri vstopni postaji žigosati. Te karte veljajo tudi za vožnjo nazaj, ako se udeleženci izkažejo s potrdilom, da so bili na občnem zboru oziroma na razstavi. Potrdila bodo dobili na občnem zboru oziroma na razstavi. Vlak odpelje iz Ljubljane ob 5.28 zjutraj.

Krekova mladina. V četrtek se vrši skušnjava za igro »Rokovnjač«. Prosimo, da se skušnje vsi člani, ki imajo vloge, gotovo udeležijo. Začetek točno ob pol osmih zvečer v navadnih prostorih.

Og. predsednikom vseh organizacij državnih nameštencev brez izjeme. OZ sklicuje za četrtek, 31. t. m. ob 20. uri »pri Mraku« (na Rimski cesti) sestanek gg. predsednikov vseh organizacij državnih nameštencev, bodisi da so pri OZ včlanjeni ali

ne. Ako so predsedniki zadržani, naj se udeležijo sestanka njih pooblašteni namestniki. Na sestanku se bodo spričo dosedanjih popolnih neuspehov na vsej fronti, določili smerice novemu delu. Komu je za stvar, se bo sestanka udeležil. — Osrednja zveza javnih namestencev in vpokojencev za Slovenijo.

Prosveta.

pr Spored Matineje, katero priredi simfončni orkester Zveze godbenikov za Slovenijo pod vodstvom opernega ravatelja Rukavina in kapelnika Balatke na praznik, v soboto, dne 2. februarja ob 11. dopoldne v Unionski dvorani: 1. Dvojak: Overtura k operi »Vrag in Katrac. 2. Grieg: Norveški plesi. 3. Dvojak: Slovanski plesi št. 15 in 16. 4. Čajkovskega simfonija. — Vstopnice za to matinejo so v predprodaji v Matici knjigarji.

pr V. Mladinsko predavanje: »Balada in melodram« se vrši definitivno v petek, dne 1. februarja ob 11. dopoldne v Filharmonični dvorani. Vse posetnike tega predavanja opozarjamo na to spremembo dneva. Predavanje je že popolnoma razprodano. Naslednje VI. mladinsko predavanje se vrši v nedeljo, dne 10. februarja ob 11. dopoldne pod naslovom »Čelo-sonata«. Nadvse interesanten in bogati spored izvajata svetovnoznani umetnik na čelo g. Juro Tkalič iz Zagreba, katerega spremlja na klavirju g. Ciril Ličar, profesor Muzičke akademije v Zagrebu. Natančen spored objavimo v prihodnjih dneh, mladinci pa že da-

ne opozarjamo na izredni umetniški užitek, ki se ji bo nudil.

pr Vstajenje duše. (Petindvajset govorov za preroč.) Govori dr. M. Opeke za postni čas. Ljubljana 1924. — V tej knjigi nam znani pisatelj z dramatično živahnostjo, z besedami, padajočimi na dušo kakor kladivo, z brezobzirno, toda obenem tolažečo resnobo slika pot duše iz pekla greha skozi več pokore v raj Evharistije, ki je najpopolnejša združitev človeka z Bogom na zemlji. To je edini pot k tistem cilju, ki ga dandanašnji človek išče z geslom »verskonravnem preporodu«, da odoli grehu, ki je vanj pogreznjen. Kajti da je greh, oddaljuje človeka od Boga k minljivim blaginjam življenja, tisto, kar je povzročilo gorje sodobne družbe, nam ta knjiga z nepobito prepričevalnostjo dokazuje. Dokazuje pa tudi, da je osvoboditev od greha in povrnitev k Bogu kot k edinemu izvoru resnične in trajne sreče mogoča le po poti, ki ga Cerkev kaže že dvatisoč let in ki so ga predoznanjali pravičniki in modreči pred Kristusom: globoko kesanje, samoobtožba, ozdravljenje po milosti in združitev z Bogom v svetstvu (zakramentu). Nobeden, ki se resnično trudi za obnovo svoje osebnosti, pa tava za raznimi sodobnimi fantomi lažnivega samoprerajanja v meglovitih globinah moderne »mistike«, ne bo odločil teh Opekovihih pridig brez koristi: pri dobri volji mu pokažejo sigurni izhod iz teme. Pisatelj je zadel psihološko in stvarno

najprimernejšo metodo: posvetil je v dno z Bogom razprte grešne duše. Vpliv take poglobitve v lastno ničnost ni nič manjši kakor je oni pogled na tujo ničnost, ki je n. pr. tako pretresljivo izpreobrnil smer življenju svetega Františka Borgia, vojvode gandskega, ko je videl pred seboj razkrajajočo se truplo svoje vladarice Izabele, žene Karlove, v katerega kraljestvu solnce ni zahajalo... Dr. Opeka je res pridigar našega časa in ni dvoma, da bo pričujoča knjiga našla ravno toliko bralcev in prijateljev kakor vse prejšnje. X. Y.

Poizvedovanja.

Dva nova brevija so našli v železniškem vozu. Dobila se v pisarni na državnem kolodvoru v Sp. Šiški.

Izgubil se je deček 12 let star, oblečen v sivo sulajco, kratke hlače in belo pleteno čepico. Ako bi kdo kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti očetu Ivanu Cuzaku, Kamnik.

Izgubila se je v pondeljek zvečer v dramskem gledališču moška siva šerpa. Pošten najditelj naj sporoči po dopisnici, kje se dobi ali pa sam proti nagradi prišne na Ambrožev trg 1 (gostilna).

Poziv oziroma prošnja. V nedeljo zvečer je v dramskem gledališču v parterju na desno garderobierka pomotoma vtaknila damske glace-rokavice v suknjo, ki je visela na številu 19. Prosi se dotično osebo, ki je le na videz, ne pa po imenu znana in ki je gotovo opazila, da ima tuje rokavice v žepu, naj jih vrne v ravno isti garderobi.

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in gospode dobite samo: Selenb. ul. 3. Gričar & Mejač.

Le obleka, izgotovljena po meri, Vas popolnoma zadovolji. Zato si jo nabavite pri znani konfekcijski industriji Drago Schwab, Ljubljana.

Uprava dvora v Beogradu potrebuje takoj štiri prvovrstne hišne, ki so vajene posla v najboljših hišah. Pogoji: hrana, stanovanje, obleka in 680 Din mesečno. Pismene ponudbe naj se pošljejo nemudoma na naslov: Slavko Plemelj, Ljubljana, Vodnikov trg 5. 541

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To prave domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkusite na pošiljka 27 Din. Lekarnar Eug. V. Feller, Donja Stubica, Elza trg št. 134, Hrv.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 786 mm.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Temperatura v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrov	Padavine v mm
28. 1. 21 h	731.6	0	0.5	obl. j. v.	—
29. 1. 7 h	734.9	-2.5	0.5	megla j. z.	—
29. 1. 14 h	734.2	-0.8	0.5	jasno	—

Salda-konfl. štrace, blagajniške knjige.

amerikanske journale, odjemalne knjižnice itd.

Knjižničarica K. I. D. v Ljubljani — Kopitarjeva ulica 6/II.

Organist, cerkovnik in KROJAC, oženjen, želi prenesti mesto službe. — Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod števil. 517.

PUCH-AVTO 23 HP, štirisedežni, dobro ohranjen, se po ugodni ceni proda. Vprašanja na poštini predal 64, Ljubljana. 530

Izurjene pletarske DELAVCE

za izdelavo pohištva sprejme proti dobri plači KOŠARČKA INDUSTRIJA D. D., VARAŽDIN. 422

Iščem jarmista

(GATRISTA) k polnojarmniku, veččega brušenja žag. Samci prednost! Nastop takoj! — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod števil. 522.

Šivilje

za šivanje kravat iščem in to samo strokovne moči Oferte na

I. Löwenstein Zagreb, Draškovičeva ul. 6.

VINO.

Vsako množino prvovrstnih štajerskih vin, izbranih vrst, starih in novih, kakor tudi vino v buteljkah, po najugodnejših cenah nudi »VINARIA«, D. D. vinogradnikov v Ptuj. 518

Promotivno društvo drva

trda in mehka, žagana in cep. Ljubi, stalno v zalogi. Promotivno društvo drva dovažamo tudi v VREČAH. Naročila sprejema

H. PETRIČ, LJUBLJANA Gospodarska cesta št. 16. Telefon 343.

Garantirano nemško kamenito SOL

fino zmleto imam stalno v zalogi in ODDAM v vsaki množini po ugodni engros ceni. Imam tudi stalno zalogo za KOKSA za livarne in poslim poskusnih naročil. JOS. KIRBISCH, Celje.

KISELJAK

Zagreb Beograd Ilica št. 19. Balkanska 25 Tel. 18 Tel. 30-65

Brzojavlj: »STROJ« Skladišče CENTRIFUG za mleko, proizvodi škodovih tovarov.

10—15.000 DIN

POSODIM proti jamstvu in primernim obrestim, kdor mi odstopi stanovanje 1 ali 2 sob s kuhinjo in pritlik. v Ljubljani ali večjem kraju Dolenj. ali Gorenj. Naslov in cena na upravo pod 559.

NA STANOVANJE

s popolno oskrbo in hrano sprejemem 1 ali 2 gospoda. Ambrožev trg št. 1. 558

Prodaj MOŠKI ŠIVALNI STROJ, predvojno blago. Ogleda se pri g. DERŽAJ, Gospodarska cesta 6.

Cenik semen

za polje in vrt je izšel in je brezplačno na razpolago. VIKTOR KORSIKA, semenska trgovina, Ljubljana, Kongresni trg. 569

čebulček

v vsaki množini, kupujemo po K 32.— za kilogram. — SEVER & KOMP, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 486

Inserati v »Slovenecu« imajo popoln uspeh!

»TRIBUNA« F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov v Ljubljani, Karlovska cesta št. 4 — Zvonarska ulica št. 1. — Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles, malih pom. motorčkov in šivalnih strojev. Preko zime se shranijo in sprejemajo v polno popravo za »majliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji.

BUKOVO OGLJE

dobre kvalitete, suho (z vilami naloženo), prosto prahu in brašče, kupi vedno: Guerrino MARCAN, Trst, Via San Anastazio 10. Oferte, z navedbo cene franko Postojna, adresirati na gorenji naslov ali na: Giov. Marcan, Straža, Dolenjsko. 434

P. n.

Šivilje gospodinje

opozarjamo, da so zopet dospeli najboljši šivalni stroji

Gritzner

v vseh opremlah.

Pouk v vezenju ter krpanju perila in nogavic (štočanje) brezplačno edino le pri:

Josip Petelinc Ljubljana, Sv. Petra n.

Mehanična delavnica pod vodstvom priznanega strokovnjaka in mehanika Stanko Gajeta na razpolago za šivalne stroje vseh sistemov in koles. 7984

SALAMA

prvovrstna novo blago povsem zrelo se dobi povsod

PRVA HRVATSKA TVORILNICA SALAME, PREKALJENEGA MESA IN MASTI

M. Gavrilovič sinovi d. d. Petrinja

Glavno zastopstvo za Slovenijo: R. BUNC & DRUG Ljubljana Celje Maribor

Parna pekarna Viljem Bizjak ima sveže pecivo vsak dan popoldne ob 14. in 17. uri

Šentjanški premog

vseh vrst, popolnoma čisto opran, nudi po originalnih cenah premogovnika v celih vagonih pošiljkah

„Prodajni urad šentjanškega premogokopa“

AND. JAKIL, Ljubljana, Krekov trg 10.

jugoslovanska tiskarna v Ljubljani